

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Animae Illvstres Ivliae Cliviae Montivm Marchiae
Ravenspurgi Morsae Annexarvmqve Provinciarvm E
Monvmentis Calamo R. P. Theodori Rhay. Societatis Iesv
Redivivae**

Rhay, Theodor

Neobvrgi Ad Danvbium, 1663

Martivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10835

Die I.

IN Insula *Cæsarea* S. SWIBERTI Episcopi à LEONE Papâ, CAROLO MAGNO præsentè, solemniori, quàm aliàs, sacrâ cæremonia Cælitibus adscripti. Hunc SWIBERTVM Apostolum suum agnoscunt Batavi, Frisones, Dani, Brunovicenses, Montenses, Westphali, Colonienfes, Saxones, *quibus ille*, superstitionis nocte sublatâ, fidei lumen intulit, Sacrà undâ innumeros abluit, inanum deorum fanis ac simulacris sublatis. *Werdam* illustre fidei propugnaculum, bono fidei erexit. Sanctâ PLECTRVDÈ & PIPINO aurigantibus, Apostolatium suum plurimis vaticinijs, ostentis, miraculis, tribusque mortuis in vitam revocatis confirmavit: quos inter nobilem adolescentem Splinterum excitatum memorant. neque citiùs Svibertus mori posse uisus est, quàm mortuum suscitâset. *Canis. Bav. Sancta in vit. B. Plectrudis.*

II.

NEOBURGI in *arcis sacrario* depositio, duorum CAPITVM SS. VITI & CASSIANI & aliarum RELIQUIARVM Sanctarum Virginum & Martyrum, LUCILLÆ, MARTHÆ, PRIMIVÆ

TIVÆ

TIVÆ, anno partæ Salutis M. DC. XXVIII. ex Cœmeterio, seu Cryptis CALIXTI, de VRBE extractarum, quas legitimè impetratas, *gloriosa memoria Princeps, Serenissimus WOLFFGANGVS WILHELMVS COMES PALATINVS RHENI, BAVARIÆ, IVLIÆ, CLIVIÆ, MONTIVM DVX &c.* anno insequente NEOBVRGVM transferri curavit. *Ex Sacr. Indice.* Quas hoc demum anno 1663. 15. Maij vnà cum CORPORE S. MAVRI ab admodum R. P. IOANNE PAVLLO OLIVÀ SOC. IESV VICARIO Generali, *Serenissimo Duci PHILIPPO GUILIELMO Comiti Palatino Rheni &c.* recens Româ submisso, Idē Ser: Dux hereditario erga SANCTOS affectu, inter Cleri, Aula, Civium, Provincialiumque accolarum pia vota, ac magnificâ pompâ per urbem atque suburbia circumferri, & Ipse Præsens varijs in Templis deponi postea curavit.

II.

IN Collegiata DUSSELDORPIENSI Festum S. WILLEICI Presbyteri S. SWIBERTI in Apostolatu Collegæ; qui cum totam Saxoniam, Montes, Marchiam, Angariam, vicinâsque

latè Provincias, concionabundus obiens, infidelium multa millia, *in libertatem Christianam* è deorum servitute *asserta fonte sacro* lavit, & frequentibus ostentis confirmavit, quo virtutum odore allecta B. PLECTRVDIS, AVSTRASIÆ Princeps Eundem à S. SWIBERTO cum socio Theodorico ad Pipinum decumbentem, Ioppiliam eunte, precibus obtinuit, vt secum devotionis consolationisque causâ COLONIÆ resideret: vbi in Domini vinea gnauiter defudans, prodigijs illustri GERALDVM *illustrem* PALATINVM à peste anginæ; & Gotebaldum à præsentis Morte, Salutiferæ Crucis signo (attonitis PLECTRVDIS & populo) liberavit. Demùm S. SWIBERTI in *præfectura* WERTENSI decennium gnauus & Fidelis successor A. DC CXXII. Apostolico spiritu, vitæ integritate & prodigijs illustri, longum æternitatis iter ingressus est. *Mar. Can: Bar: Sancta.*

III.

CHVNIGVNDIS AVGVSTA & VIRGO EX COMITIBVS PALATINIS MOSELLANICIS, HENRICI IMPERATORIS VXOR, suis meritis dives: vt proinde in ea amabiliter Spiritus Sanctus quiesceret, *carnem nudam cilicio tegebat, cilicium aurea*

reâ

reâ veste dissimulabat, hòc sanctior, quò superior. *Virginitatis florem*, malevolorum & caco-dæmonis invidiâ, *apud Virum in suspicionem adductum*, *candentium vomerum experimento integrum probavit*, *malens familiam quàm Virginitatem emori*; quam & à S. HENRICI fato, in Cœnobia à se BAMBERGÆ cum Diœcesi, erecto illibatam ad ultimum vitæ terminum servavit. *Ex Mart. Can. & sanct. Bavaria.*

III.

IN Abbatia Divitensi, vulgò Tuitiensi, felix discessus B. ROBERTI Abbatis, qui scientijs instructissimus, ac libris clarus, cum mundum totum curioso oculo, penitus inspexisset, neque hic vsquam, invidiâ dominante, arrideret, pedem extra mundum, Divitensi in familia constituit: patrimonio in pauperes liberaliter effuso. votis Deo arctius obstrictus, ita in pietatis studia totus abiit vt loci eius præfecturâ, omnium calculis dignissimus habitus sit. Et sanè, *dum non præesse, sed prodesse desiderat*, omnibus charus, cilicio cineribusque incubans, ad immortalitatis præ-

mia

mia evocatus est. *Ex Appar. Gelen. Natalibus Domini Molani, & Valentino Leuchtio.*

IV.

ITEM festa LUX CÆLI PALATINI, *Sociorumque eius* numero septem & viginti, qui exquisitissimis tormentis excruciiati, in mare deiectioni, stolis cælestibus mundati, immaculatum agnum sequuntur.

V.

ESSENDIÆ B. THEOPHANIÆ *Abbatissæ, Erenfridi Comitæ Palatini, ex MECHTILDE Sorore OTTONIS Tertij Neptis, quæ magna omnino augustissimæ Cæli Reginae Cliens, quæque admirabilium virtutum splendore, ita sacrum cœtum suum personarum ac virtutum numero auxit, ut non immeritò eius loci, & cæli delicia habebatur. Ex Appar. Geleniano.*

VI.

PHILIPPVS *Comes de Hinsperg ex Præposito Cathedrali, Cleri, Populique votis unanimiter electus, 45. Episcopus COLONIENSIS; Princeps qualem multis seculis non vidit Germania, DEI, DEIPARÆ subditorumque cultu insignis*

ignis, omne ferè patrimonium in exornandis Ecclesijs, muniendâ Colonia Agrippinâ, expendit; duos, Westphalia & Angaria latissimos nobilissimòs-que Ducatus concessione Caesaris (Henrico Leone proscripto) sedi suæ comparavit. Munificentissimus idem fuit amplissimi Cœnobij Haisterbacensis Fundator. Tandem anno M. CCX. operibus meritisque plenus, fato defunctus est.

VII.

GERISHEMIUM prope Disseldorpium à WILBERTO Episcopo Coloniensi, anno M. CCC. LXX. ædificatum, & à GERICO Comite dotatum, festivo plausu honorat B. REGENBERGAM eius Ducis filiam, cuius caelesti prudentiâ tantum sapientiæ hausit, ut una de numero prudentum, cœlestes CHRISTI nuptias, omni ævo continuandas intrârit: quæ seculum blandiens, & terrenas voluptates Ducis Parentis sanctâ institutione reliquit. Sub veste splendidâ cilicium occultare solita, artem, mundum piè fallendi, nos docens. utriusque & Parentis & Filie Cineres urnâ unâ conduntur. Ex Appar. Gelen.

SVb idem tempus HEISTERBACI in *Leobergica Montium prefectura*, transitus venerabilis GODSCALCI ex *Volmundstein*, cuius erat spectata religio. Vir is apprimè modestus, Germanum sese eius ordinis filium Virtutibus Regularumq; observantiâ ostēdens, Vir inquā verè humilis & miræ patientiæ; libentissimè, quidquid domi pérgrave & abiectum erat, subiens. Tandem cum vitam consentaneam, ex S. BERNARDI Patris institutoris sui spiritu ductis virtutibus exornâsset, honoribus repudiatis, maluit inter suos Ascetas piè latère, quàm vanè alibi patère; solique *servatori suo* CHRISTO servire: quem, ut *unicum amorem suū in sacra SYNAXI latentem* quoties contemplatus fuit, toties *astu absumentum* existimâsset, nisi illum *oculorum sacrâ undâ* temperâsset, quem jam cælo adscriptus, de facie in faciem, æternitate nullo fine terminandâ contemplatur. *Ex Appar. Geleniano.*

VIII.

BR V N O *illustri Comitum Altenanorum familia oriundus*, invitus planè ex *Prapósito Episcopus Coloniensis* 46. renuntiatus, suæ ætatis *Episcoporum Speculum, Cleri Norma*, de quo *illustre illud*

illud, & à seculis rarò auditum, Chronologi, constanti calamo testantur: Eundem vix triennio obtentam, dignitatem, tædio humanarū rerū victum abieciſſe; ad amicā sibi Monasticæ vitæ quietem properāſſe; fratri ADOLPHO *Ecclēſiam* relinquēs, *cucullum Montis* VETERIS Coenobio, auro generoso induens, quod *Cisterciensis* familiæ *nobile Asceterium* suis impendijs erexit, & fundavit Adolphus primus & ipse Altenanæ familiæ Dux & Caput. Habent hoc in loco plurimi *Montani Duces sua reconditoria*, & monumenta; ex longā nocte olim ad tubam magni Angeli, lucem præstolantes. Fuit hic Bruno admodum familiaris D. BERNARDO, cuius etiam Spiritum, sanctōsque mores, genuinus S. Magistri Discipulus, dum vixit, expressit. Salve ô nobile terris, & DE Q. Sanctorum par! *Buzel. Annales & alij.*

IX.

WALRAMVS Comitum IULIACENSIVM, vt & *sanguinis*, ita & *virtutum heres*. Legitimis Cleri votis Colonienſi Cathedræ impositus, spes de se conceptas non fefellit. Is cum sciret vnicam salutem imperantis esse ex lege DEI

republicam gerere, justitiam, æquitatem tu-
 eri, non admittebat lymphatam illam, & se-
 met ebriam Politicam sapientiam, quam curre-
 quidem, sed extra viam, & metam non per-
 tingere affirmabat: errare etiam vehementer il-
 los, quòd sanctitatem, fidem, pietatem, virtu-
 tes, inter privata bona reponerent, & Regentes,
 quã juvat ire, viã permitterent. quod uti pror-
 sus impium detestabatur, utpote non nescius
*remotã justitiã, Regna non nisi magna esse la-
 trocinia; & Regentes propterea cautos opta-
 ret, quod, ut calum sidera, ita Rex circum-
 ferat populum; quod suo ille exemplo re-
 gendique munere octodecim annis verissimum
 probavit, subditis sub arbore & ficu suã DEI in-
 timore, altã pace viventibus: licet invidia virtu-
 tum individua comes hanc ei, subditisque for-
 tunam in vitæ coronide (ã potenti manu valde
 presso) inviderit; & cum nullum telum acuti-
 us calumniã; nec magis quidquam timendum
 quàm iniquitas & perfidia impij: subditis pa-
 terno continuòque mærore compassus, Iusti-
 tiæ, Beneficiæ, Religionis Munimentis cla-
 rus, vitam hoc in orbe amisit, in altero repe-
 rit: Corpore amoris sui tessera gregi suo com-
 misso*

misso Coloniae, & relicto. *Bucel. in prima sacra
Germania parte.*

X.

ALter erat BALDERICVS, *Comitis Montensis
Filius*, quintus & decimus *Leodiensium E-
piscopus*, cui in litteris instituendus à primis
annis, commissus est S. BRVNO *generosa Regum
Soboles*. Dies consilij de republica capiendis;
precibus autem noctes quotidie dabat. Præ-
fuit annis duntaxat tribus; at senio meritòque
gravis A. D. DCCC. LVI discessit, & in sua
sibi Ecclesia sepulchrum posuit. *vide R. P
Jacobum Lobbetium in sua gloria Leod. Ecclesie.*

XI.

Vltà functum esse Februario exeunte, ad
annum MCCCC. XIX. IOANNEM *Heins-
bergium* fasti memorant *Leodienses*. Fuit is ex-
cellentissimi Dynastæ *Ioannis Heinspergij & Le-
zvenbergij* heres, ex *Archidiacono Hasbania*, LII
Leodiensis Episcopus, cum *Archiepiscopis Colonien-
si & Trevirensi Cruce signatus*. Legato Apostolico
Expeditioni bellicæ contra *Hussitas in Bohemia*
nomen dedit; peregrinationem *Hierosolymita-
nam* suscepit; sed structis in via insidijs inter-
misit;

milit; FRIDERICI Tertij coronationi interfuit Aquis-
grani, ac deinde pertæsus oneris, negotiorum,
Episcopatum LUDOVICO BORBONIO, CAROLI
Ducis BORBONII filio reliquit, Heinsbergium
repetens, vbi mortis meditationi, Deo, sibi que
in eius sacra æde vacans, nobili coronide vi-
tam clausit, & in eadem sibi tumulum elegit,
ut ibi esset emortuum Corpus, vbi totus fuerat Animus
viventis. Leod. Chron, & alij.

XII.

Hocsemius, Chapeavillus, Bucherius, in sua
Chronologia ad annum Christi 1333.
volunt denatum ADOLPHVM de MARCKA,
Comitis de MARCKA filium, ex Præposito W
ORMATIENSI, 75 Episcopum LEODIENSEM. Or-
dinatus est à CLEMENTE huius nominis Papa V.
Subdiaconus; Diaconus autem, & Sacerdos ab Episco-
po PRÆNESTINO: denique à BERENGARIO
Cardinali Episcopo TVSCVLANO, in Episcopum
consecratus est. Tristi sanè fato in ea incidit
tempora, in quibus & domi, & foris turbæ
multæ, adeoque turbatum eius Imperium. Ab
eodem decretum A. Christi 1334. ut annus
inchoaretur à Nativitate DOMINI, cum an-
tea à

tea à Pascha initium seu exordium caperet. ita Bucel. in 1. parte sacrae Germaniae. Ab ipso MECHLINEA in Feudum Comiti Flandriae vendita 14. Iulij. Adita etiam ab illo possessio Comitatus LOSSENSIS, quem LUDOVICO ultimo Comite mortuo, Iure antiquæ & legitimæ donationis, ADOLPHVS suum fecit, & usque huc suum facit, cum serenissimo PRÆSVLE suo illustrissimum CAPITVLVM. Rebus ita domi, forisque præclare gestis, communi patriæ luctu, sublatus est è vivis. In arce CLAREMONTANA Leodium inter & Hoium in D. Lamberti Basilicâ sepultus. Plura vide apud Auctores citatos

XV.

ANno à Christo nato MCCCCLVIII. Aprilis XXIII. in Auita Clivorum Arce, IOANNES eius nominis secundus primam ex utero lucem hausit; alteram seu celestem sacro ex fonte; quo VETERIS CAMPI XXVI. Abbas HENRICVS de Rbaij, IOANNE primo Patre eius sic mandante, ipsum abluit IOANNI Duci à consilijs, & in paucis Charus, ac proinde ab eodem (vt Clivia narrant Annales) à Baptismate, rari pretij & operis scypho argenteo inauratôque

donatus

donatus Educatus autem est ab Avunculo CAROLO in Aula Burgundica, & litteris, & virtutibus studiisque tanto Principe dignis eoque instructus, ut Avunculi Castra secutus, fatali Nanciano prælio A. C. 1477. interfuerit, ignei fanè & excelsi animi Princeps, Patris & Avi sui Adolphi primi Cliviæ Ducis, ut sanguinis, ita & virtutum heres frequenter affirmare solitus, genuini sanguinis nepotibus à maiorum præcellis cogitationibus non esse degenerandum. Nobilitati suæ domesticæ hoc crebrò suggerens, ad Virtutem non tam eundum, quàm cursu contendendum esse. Ex aula Burgundicâ redux, dum rogatus asseruisset se incredibili illâ hominum Nanceanâ in pugna strage ita delectatum ut, dum *spiret*, bella *speret*; Martialem illum animum, ut ei, qui à consilijs ipsi erant, eriperent, ipsum domicellarum illecebris emolliendum eximendumque existimabant, quibus etiam (ut flexilis ad omnia illa est ætas) largè usus, non suo, sed vitio alieno vitiosus extitit, quod stratagema Politicum, ut impium ævo suo, Arnoldus Heimericus Decanus Santensis, in libris suis Sophiologicis acri cala-

mo castigavit, optans ut Principem suum, *re-*
ta potius ad templum HONORIS ac VIRTUTIS,
 quàm *Veneris* duxissent. Ex quo tamen DEI
 beneficio, naturæ honestate & huius vigilan-
 tissimi *Henrici* operâ eductus est, Avi eius
 ADOLPHI Parentisque Virtutes continuô instil-
 lando; serio monens, vt sicuti illas maximè
Avi grata posteritas sepulchro, ita ipse cordi inscri-
 beret. IOANNES candidè monentem, facili & sin-
 cero gentis genio obsequutus, petito atque ac-
 cepto *Avi Adolphi Epitaphio illud vitæ regulam*
 constanter habuit, quo, & Heimerico vitæ
 Ducibus usus anno 1481 *Patri defuncto* succes-
 sit & Heimerico ad Feuda ab Imperatore FRI-
 DERICO impetranda misso, præcipua nobili-
 tate comitante in vtraque Provincia homagio
 inauguratus est. Principium eius regiminis ex-
 cepit bellum *Vltraiectinum*, qui fratrem ipsius gu-
 bernatorem vrbis electum, ac proditoriè de-
 inde captum Amersfordiam abduxerunt; qui
 tamen motus, potenti vicinorum intercessione
 indutijs contractis eo faciliùs positi sunt quod
 IOANNES *noster* minimè ignoraret bellum facile
 assumi, sed non nisi alieno hostisque arbitrio
 poni; imò grande esse malum, scelerumque
 G com-

compendium, & eò deterius, quò diutiùs trahatur. His itaque curis liberatus, suorum maturo consilio *audito* A. C. 1439. 3. Novembris HENRICI HASSIÆ *Landgravij Filiam* MECHTILDEM HERMANNO HASSO COLONIENSI *Archiepiscopo Fratre* HENRICI auctore, neptijs SUSATI exqui sitissimis celebratis duxit, quæ Catimelibocensis illi Comitatus partem in dotem attulit, ipse verò Coniugi vicissim, pro munere dotalicio, *Arcem* MONREBERGENSEM, eiusque proventus à morte suâ ei assignavit; ex quâ illi in auita CLIVIORUM *arce* nati IOANNES TERTIVS *eius Successor*, ANNA, PHILIPPVS, & ADOLPHVS. De quibus aliàs erit scribendi locus; interea IOANNEM non nisi coactum, ad bella & arma proficientem bella ex bellis fatigârunt: Primum à Monasteriensibus, & Hallerensibus motum A. C. 1492. ob avecta frumenta; & priùs geri, quàm parari sensit. Itaque ab ijsdem inopinatò invasus, quantum potuit militum contraxit, quibus hosti oppositis, dum variâ clade, fortunâ alternante concurritur, animo, armis, &, quod caput est, causa superior IOANNES, hostem ad æquas pacis condiciones petendas ipsâ S. VITALIS cogit, quæ licet illi

illi non satis commodæ forent, máluit tamen in nocendo aliquid omittere, quàm cum aliquo suorum detrimento hosti nocere. Neque motibus his positis quies. GELDRICIS enim indutijs cum MAXIMILIANO exspirantibus, neque CAROLVS *sententia* ab IMPERII PRINCIBVS pro MAXIMILIANO *late* acquiesceret, anno 1498. *Auctoribus Henrica ab Hompesch, Domino in Wicbradt; Ioanne à Palandt, Domino in Burg; Theodoro à Bronchoff, & Battenberg, Domino in Hunnepell, Toparchà Clivio.* IOANNES hic CLIVIVS MAXIMILIANI partes secutus est: qui ingenti exercitu ALBERTO SAXONE & GEORGIO BAVARO *Ductoribus in Geldriam* misso *Wachtendoncam, Stralenum, Bathenburgiam,* aliáque GELDRICÆ *oppida* expugnavit; sed à CAROLO Egmondano, Hinsbergà, & WILHELMO IULIO Erculenà expugnatis, MAXIMILIANVS cum EMBRICAM, DOTECOMIAM CAROLO eam propugnante, frustra tentáset, re infectà A. C. 1499. cum suis in *Germaniam* ingloriè reversus, *Cliviam* præsidijs nudatam, hostium libidini permisit ut ad eam servandam IOANNES indutias sibi iniquas quærere coactus sit, quæ tamen illi ipso anno à Neomagensibus minimè servatæ

funt. Hi enim ipso S, MATTHIÆ, Saltum CLIVIVM ingressi QVADRIBVGVN flammis absumpsere; BETHERGAM Nobilium Virginum Conventum adẽmque Antonianam in Silva cædua spoliarunt, sed à Clivijs Moldika pago retracti, 1200 capti, reliqui deleti spoliisque exuti sunt. De Clivensium Victoria illius temporis Poëta ita iulit:

Anno milleno, quingenteno minus uno

Mille & quingentos Clivus cepit Neomagos,

Cum pradis cunctis, quas divisere suis.

Q Uam cladem vsque adeò GELDER sensit, ut telis ignitis Cranneburgum a prodigi-osa Cruce celebre incenderit, Wartium, Byrthemium aliõsque pagos expilãrit, & captis quadam velitatione 70. Sanctensium præfidiarijs, Kalenium, Smithusium Arcem, aliãque minora oppida vastãrit. His iniurijs irritati milites, dum talionem reddere GELDRIS parant, pro ingenita mansuetudine IOANNES ne flammis sæviant imperat, voce cedro & immortalitate dignã addens: *Talio de Calis est, & Deo ultio, non nostra.* Neque gloriosum, aut magnum facinus

nus

nus censendum, tuguria pauperum & innocentium Provincialiū incendijs absumere, cum solā Principum suorum æmulatione miseri ac infelices sint.

NEquē tamen hac CLIVII Ducis Christianā modestiā stragēque subditis illius jllatā, Geldrorum fractus furor positusq; est; sed ipse CAROLVS EGMONDANVS *Anholtinae arcis* fictā obsidione, nemine sentiente HETTERIAM ingressus, eāque ferro, flāmis rapinis pro militum libidine vastatā, *Hussenam* deflectens arctā eam obsidione cinxit. CLIVIVS à milite imparatus, confestim Embricensibus, *Sevenariensibus* aliisque *Vicinis* imperat ut vrbi, & civibus se forti constantique animo defendentibus commatu militari suppetias ferant; quibus imperata facientibus, in Urbis hostiūmque conspectu castra ponunt. His CAROLVS duobus continuo diebus, acie dispositā pugnam obtulit; quam illi detractā runt, donec Ductore *BVRANO* auxiliares copias ex *Wesaliensibus*, *Calcarijs*, *Ressensibus*, *Rusticis*que selectis contractas secundo *Rheno* delapsas advenisse, insidiāsque struxisse ab exploratoribus didicissent. Postri-

die dubiâ adhuc luce explicatis vexillis, pulsatis consueto sono tympanis, pleno armorum apparatu, CAROLI munimēta aggrediuntur. Quos dū hostis fortissimè à fronte depellit, a BURRANO ex insidijs proficiente improvise à tergo premitur, CAROLVS veterani hoc astu Militis circumventus, & die ipsâ tot visis copijs errorem pariter periculūmque illi aperiente, animi incertus fluctuare incipit, pugnētne, an fugam arripiat. iāmque suspenso gressu retrocedebat, sed fugæ ignominiâ retractus, suos manu non minùs, quàm oratione firmans, alter alterum hortati ut macti virtute essent; *Clivjs* novis animis ita acriter resistunt, ut duabus ipsis horis victoria fluctuaret, donec RABODVS à *Duren* selecto & ab Armis optimè exercitato rustico commodè accitus hostilem CAROLIACIEM non longè distitam conficeret; alteramque ipsius turmam aggressus simili fortuna deleret, Carolo ipso vnâ cum castris, tormentis, impedimentis thesaurôque ingenti capto. Mauri tamen alicuius astu elapsus CAROLVS *Dotacomiam* evasit. Eâ die noctēque Victor miles castris diripiendis, spolijsque dividendis occupatus, postridie mandato Ducis IOANNIS pro illustri Victoria

etoria

etoria reportatâ, DEO *exercituum* gratias agit, triduoq; faucijs curatis, corpora recreat: quâ Ducis benevolentia recreatus animatusque miles. Præsidarijs Hussiensibus ductoribus noctem frequenti face expugnat, arcem *Keppeliam* ad *Jsselam*, seu *Drusi Fossam*, naturâ artèque munitam, occupant. Cui dum *Zutphanienses*, Tribuno *FRI- DERICO* à *Vorst*, 1200 armatis totidémque equitibus, æneis tormentis unâ asportatis suppetias ferre moliantur, Tribuno capto, reliquisque cæsis, aut in fugam versis, ingentibus iteratò spolijs faustè ditati, cum captivis *Embricam* ingressi sunt. Simili etiam fortunâ *Geldriensium Ductori* maioribus copijs instructo, in *Limarsia* Hussenses præsidarij obviam facti, pugnandi copiam faciunt, fugant, mactant, & armis bonisque exuunt. Ita *CLIVIVS DEI* beneficio, armis, causâ, hostibus semper superior, vrbes plurimas expugnauit, arces cepit, prælijs hostes fregit: quæ qui enucleatiùs desiderat, *Cliuix Annales*, *Heimericum*, aliosque consulat. Hoc singulare in cum *Prouidentia DEI* argumentum esto; tot inter bellorum æstus, incommoda & armorum strepitus *Felix* nihilominus atque auspiciatum *Coniugium Filij*

Filij sui IOANNIS cum *Maria unicâ & Filiâ & Herede* WILHELMI IULIÆ MONTIVM Ducis Comitisque RAVENSPVRGICI à benefica DEI manu obtinuisse, A. C. 1510. consummatum. Quod ingens DEI beneficium ut grato animo agnosceret, varia Ecclesiasticis, pauperibus, privilegia hoc, & sequentibus annis concessit: quorum nonnulla subijcio.

A. C. 1483. jacta Templi *Aldegundini* EMERICÆ fundamenta, & privilegijs confirmavit, Parochiam *Cliviensem* Collegiatæ Ecclesiæ, & sacellum *Nutterden* Parochiæ *Dusburgensi* incorporavit. Fundationem Hospitalis *Wattenscheidij* gratam ratamque habuit.

Nobilissimæ ac celebri *Abbatie Veteris Campi*, liberum in telonijs suis, transitum concessit.

Idem beneficium Patribus *Carthusianis*, *Grauianis* & *Monchusio* iuxta *Arnheimium* liberalissimè præstitit.

Patres Predicatores Calcarie, & in *Marienbeidt* prope *Gommersbachium* in Præfectura *Neostadiensi* Comitatus *MARCHIACI* confirmavit, multisque bonis & privilegijs ditavit.

In protectionem etiam eisdem *Predicatores* cum *Monasterio Lippiensi* & *Ecclesiasticis Tremo-*
iensibus

nienſibus accepit. Anno 1517. *Gochiam Zonsbecam, Grietham, Eltenam, Cranneburgum, Huſſenam* in Ducatu CLIVIO. In Comitatu MARCANO, anno eodem etiam *Bochumum*. Anno verò 1520. *Brechenfeldt & Schelimum* conflagratis, potiſſimum ſuis impendijs paternòque ac pio favore reſtaurari curavit. Quibus alijsque Eccleſiæ DEI præſtitis beneficijs, & exantlatis pro eâdem laboribus, INNOCENTIUS VIII. Pontifex Romanus, pio huic DUCI *Rofam auream* more recepto *Dominicâ Letare conſecratam*, & in arce *Duſeldorpiânâ* hodiedum *aſſervatam*, Româ tranſmiſit, quod donum gratiſſimum habuit, ac non niſi omnium Provinciarum ſuarum Nobilitate præſente, à *Gerhardo* ab *Oſſenbrock* admifiſit.

Plurima, & ampliſſima privilegia *Equeſtris Ordinis* Viris, Urbibus, oppidis, Communitatibus, Pagis, ab ipſo paterno affectu conceſſa cum mei non ſit inſtituti, referre, qui ea penitiùs ſcire avet, *Heimericij Sophiologicos* ſex libros, *Annalèſque* evolvat. Vnum tamen non prætereo, ipſum *A. C. 1480. CALCARIÆ*, excellens illud *Hebdomadarium forum* inſtituiſſe; & *Seueneriæ A. 1487.* jus civitatis dediſſe. His,
H alijsque

alijsque in laboribus ut verus Patriæ Pater, dum post 40. annorum imperium, ab æstu negotiorum, tumultûque regiminis discessionem aliquot mensium fecerat vitam solitariam acturus ut, qui alijs potissimum vixerat, sibi ad extremum etiam viveret, à DEO (in cuius manu sunt ævi nostri momenta) è vivis vocatur A. C. 1521. 15. Martij, ab eximia pietate insitâque mäsuetudine *misericordis nomen adeptus*; quem vxor MECHTILDIS HASSA A. C. 1505. præcesserat 10. Feb: Ambo Clivis in Collegiatâ Ecclesiâ tumulati. De IOANNE sic cecinit *Streitagerus.*

*Quod tibi Pontificis summo pro Munere
summi*

*Fulva Quirinali venit ab Arce Rosa:
Et quod Geldrensem vicisti fortiter Hostem,
Virtutis pariter sunt monumenta tua.*

IN *Veteri Monte*, translatio B. EBERHARDI, qui ex illustri MONTIVM, & ALTENANORVM Comitum stirpe prognatus, rerum externarum, & sui contemptor fuit egregius; solum ex animo Deum quærens, honores amplissimos, fortunâsque dimisit; & *Veteris Montis* asceterio
ære

(ære suo fundato) eidem seipsum inclusit, pluris humilem Cistertiensem, quàm altissimam suam familiam æstimans, CHRISTI *familie* perpetuo idcirco Iure adnumerandus. *Ex Appar. Gelen. & Annalibus.*

XX.

Serenissimus WOLFGANGVS WILHELMVS
 Sex Parentibus PHILIPPO LUDOVICO
 COMITE PALATINO, & ANNA CLIVIÆ ac IULIÆ
 Ducissâ A. post Deum Hominē M. D. LXXVIII
 natus, primam ætatem Lutheranismō, & ado-
 lescentiam literarum meditationi, equitandi, ve-
 nandi, armâque tractandi studijs consecravit:
 reliquum eius vitæ tempus plenum laborum
 curarumque fuit, ut fatali *serenissimi sui Avunculi*
 IOANNIS WILHELMI IULIÆ CLIVIÆQUE
 Ducis &c. casu, inter varias ipsius cōpetentes *Pro-*
vincias, earum ius sibi assereret; quarū & simul-
 tanē gubernationē obtinuit, donec de *Romana*
Apostolicâ Religione suspectus, eâdem A catholici
 illum exuere conati sunt. Quorum artes cum ipse
 virtute, scientiâ, fortitudine, felicitate militari
 arcis Iuliacensis expugnatione frequenter lu-
 deret, potenti Germaniæ Principum, ad Pro-
 vincia-

vinciarum clades damnâque evitanda intercessi-
 one; *Provisionali ipsi* divisione Iuliæ, Montes,
 annexæque aliquot Provinciæ cessere. Inde
Heroicis serenissime MAGDALENÆ BAVARIÆ
 PRINCIPIS *virtutibus* (DEO fortunante, orbéque
 Catholico applaudente) captus *eandem Spon-*
sam thalamique consortem elegit; cuius eruditâ
 pietate, ardentique virtutum exemplo, & Mi-
 nistrorum in enodandis fidei quæstionibus im-
 potentiâ ita motus est, ut fidei Catholicæ
 publicam Professionem moliretur, plurimis li-
 cet obstantibus, qui Publicâ ab invidia tutum
 servatûmque cupiebant, monentes *ore Catholi-*
cismum prosciberet, *animo coleret*; quibus ille
Spiritu planè Principali respondit, *Catholicismum,*
vobis & mundo coram si negem, celo coram
 CHRISTVS *me negaturus est.* Ac proinde *San-*
ctissimo TRIADOS Festo DUSSELDORPII *in ma-*
xima æde, anno ab orbe restaurato M. DC. XIV
 inter continentem Catholicorum occursum,
 Provinciarûmque publicam congratulationem,
 ex Concilij Tridentini præscripto, Romanæ
 Apostolicæ, Catholicæ fidei Professionem e-
 didit, inviso â nato Lutheranismô Exemplo,

quo

quo iam ex omnibus Germaniæ splendidissimis familijs aliquot, ad similes Heroicos ausus allectos læti videmus. Virtus verò eius hîc non stetit; sed (ut erat excellenti charitate) agnitam veritatem alijs, ac suis vel maximè communem optabat. quo fine reverendis Patribus Capuccinis, Recollectis, Monialibus S. Teresæ, Virginisque Añuntiatae & alijs Religiosis Monasteria, Tempa, Coenobiâq; varia erexit; & vt quàm sibi curæ luventus esset probè instituta, ostenderet, quatuor Societatis IESV in ditionibus suis Collegia, & totidem domicilia munificentissimè instituit, ac omnino (S. Henrici Imperatoris exemplo) triginta plurâve templa restauravit. *Divorum in ijs ossa, & corpora*, magnis laboribus, & impensis quæsitâ collocavit; ad eos scilicet instruendos, qui impium Sanctis bellum inducunt, horum cineres & manes eruunt, & igni, vel undis damnant; sacram supellectilem, vestem, vasa, omnemque templorum ornatum tam copiosum instruxit, ut neque ianuxæ tutelam gerentes voluerit profano cultu munus suum obire. Voti causâ, sæpius Divorum Religiosa vestigia summâ ubique cum veneratione exosculatus est; Processionibus ab alijs,

H;

vel

vel à se, tum pro communi necessitate, tum pro *unici dilectissimæque Filij* incolumitate institutis, rigido etiam cælo, semper interesse solitus. Sodalitatibus & Congregationibus nomen dabat; neque supremum eius Magistratum, in tanto licet fastigio constitutus, gerere abhorrebat. Quotannis in *Domini sacra COENA* pedes duodecim viris abluit; quos & veste, & pecuniâ, aliisque donis ornavit, Mensæ dapes intulit, & animos quoque huiuscemodi conviviarum refecturus, verbis accomodatis ad pietatem inflammavit. Plenam ære, quoties foras prodivit, manum circumtulit, cum vacuâ nulum à se passus inopem abire, ut proinde *pauperum ipsum greges*, Sancti STEPHANI instar hinc inde vallarent, ipsamque etiam crumenam spe lucri raperent; quorum ille importunitate ac pedore minimè motus, omnes suavissimè dimittebat. Et cum sæpissimè aulicâ sub veste splendidam paupertatem (non nisi munificâ regentium manu) levandam non ignoraret, eos non semel ad gratiam à se petendam urgebat; diem cum Tito Flavio Vespasiano perdidisse ratus, quâ non singulari ali-

quem

quem beneficio affecisset; sciens illud Apostoli: beatius esse dare, quàm accipere. Otijs erat fugientissimus, ut omnium iudicio, plus pro pupillis, subditis, Patriâ scribendo, causas examinando, cancellariam ipsam frequentando laborârit, quàm ij ipsi, quorum id muneris, officijque esset. Hominum Sacratorum aspectu, præcipuè delectabatur; itaque suæ altitudinis fastigium, Christianâ modestiâ temperabat, ut summos, medios, infimos, aut vilissimæ fortis homunciones à colloquijs minimè arcendos existimaret, sed omnes, maximè subditos, paternè complexus, donis, verbisque lenissimis fovebat. Accedebat in quotidiana victûs ratione temperantia; oderat ebriosorum clamores & intemperiem, ipse inter lautas etiam (quas rarò instaurabat) cœnas ter bibere, rarò sæpius consueverat, molestè ferens si quis alterum ad pocula, ebrietatem, haustûsque æquales provocaret. Iniuriarum adeò erat immemor & obliuiscus, ut, quod adulando Cicero de Iulio Cæsare, Nihil oblitisci soles, nisi iniurias, hoc de ipso genuinè affirmaretur. Rem Divinam, quot diebus seriùs quidem subinde, sed tamen seriò piêque gravissimis licet
tot

tot Provinciarum curis pressus, audiebat, ac frequentissimè per annum, præmissâ Exomologesi, PANE SACRO animam reficiebat. neque stas trium horarum preces, horas quoque diurnas seu nocturnas, nisi morbis impeditus, neglexit. Tristitia æquè, ac læta animo sustinebat imperterritus. neque in adversitatibus à conversione ad fidem orthodoxam frequentissimis, aliud ei solum erat, quàm vulgare illud: *In Deo mea consolatio* Quibus Sanctis in operibus dierum meritorumque plenus, repentiè deficiens, curis secularibus omnino abire iussis, arbitro conscientie advocato accuratè noxas deposuit, ac mox *supremis* maximâ pietate, SACRAMENTIS munitus, licet paulatim respirare visus, die tamen ineunte, ad quintam matutinam, exquisitis cum CHRISTO & Virgine, eius MATRE colloquijs, suavissima eorum nomina ingeminando, piè animam Cælo dedit. Dux multis nominibus felix; quod semper primi illius, quem initio conversionis altè sibi fervorem impresserat, ad ultimum vitæ punctum constantissimè retinuerit. *Quod* NEOBURGICVM PALATINATVM, ab impotenti Lutheranorum Dominio, in *Catholicam*

*tholicam libertatem asseruerit, quod IULIAM, in
 utramque Religionis partem claudicantem, ere-
 xerit, velut alter labentis Patriæ Atlas, reli-
 quâsque Provincias in Orthodoxa fide conser-
 vârit, quod subditos, bello ardente, magnâ ex
 parte servârit, & HEREDEM, post se, & quin-
 que deiti NEPOTES, FAMILIÆ firmamenta con-
 tra spem in spem reliquerit; sanctissimôque
 demum fine quieverit. CORPVS eius (CORDE
 eiusdem ad dilectissimæ sibi CONIVGIS LIPSANA,
 ut vivens statuerat, NEOBURGVM transmis-
 so) Sarcophago inclusum piâ Serenissimi FILII
 PRINCIPIS curâ maximâ cæremoniâ funerali-
 que Pompâ, Templo Societ: IESV ab ipso erecto
 (vt testamento mandârat) illatum est, vbi
 & hac cum Epigraphe quiescit:*

Siste! VVollfgangI VVILhelMI

hæC Principls aVLæ est:

He! patrls hIC patrlæ sVaVIter

ossa CV bent.

XXI.

COLONIÆ Agrippine ad gradus B. MARIÆ
 Virginis Elevatio B. RICHEZÆ, quam stirpe
 PALATINAM, POLONIÆ Reginam matrimonia
 I *omnium*

omniū totius EVROPÆ illustrissimarum Familiarū Pat-
rentem jure dixeris. Hæc ab in eunte ætate il-
lustria dedit. Virtutum exempla adversus Cali Re-
ginam, & egenos religione & affectu tenera;
corpus suum inediâ, frigore, cilicio, jeunijs,
cingulo ferreo castigare solita, plurima paupe-
ribus erogavit, & cænobia non pauca, templa
& ptochotrophia turbæ capatia, per Treviros,
Vbios, Julios, erexit: virtutis consummatissimæ
Heroina, quam brevi (at vero vivôque pen- icil-
lo Vindicix Gelenianæ sic adumbrant. Beata
RICHEZA quam alij Ritzam, Richeram & Ric-
hardam nominant) Patrem habuit ACTIVM
Ariovistum vulgo EZZONEM ERENFRIDVM
Comitem Palatinum Rheni & Nemoris Monasterij
Bravvilerensis Fuudatorem; Matrem B. MATHIL-
DEM OTTONIS Tertij Sororem, secundi Filiam, Pri-
mi Neptem. Quorum optimis, & genere suo dignis
instituta moribus ad POLONIÆ Coronam mag-
nâmq; Sanctitatem ambulavit, plurimum v-
tens familiariter sacris Antistitibus PELEGRINO
potissimum HERMANNO Fratre suo S. ANNONE
Archiepiscopis Coloniensibus & B. Leone summo
Pontifice. Cùmque (ut ex archivis liquet) sacris
largitionibus Varia ditasset monasteria, ac
complura

comptura excitasset templa anno Dominicæ
 Incarnationis millesimo sexagesimo tertio, die
 21. Martij in *Salefeldt* Saxonix Oppido sanctè ob-
 dormivit in Domino, ipsius Reliquias ANNO Ar-
 chiepiscopus Coloniensis (testamentarijstabulis in-
 cassum obstantibus) COLONIAM ad Gradus
 MARIÆ Basilicam transtulit, quas cum anno
 millesimo sexcentesimo trigesimo tertio, 12.
 Aprilis S. huius *Encomiastes* D. ÆGIDIUS Gele-
 nius legitimis adhibitis testibus: *superiorum licen-
 tiâ Tumulo aperto* inspexisset, deprehendit OSSA
 sine ordine dispersa ac gossipio involuta, stra-
 gulo Serico tecta: *tumba* verò ipsa lignea, mar-
 moreo inclusa Mausoleo, bysso, erat vestita:
 CAPUT reticulo aureo astrictum incumbibat
 pulvinari *pretioso diademate ornatum* sex fibulis
 annexo, in quibus *arte Phrygia Maiorum* eius
Octodecim Insignia repræsentabantur. sub ipso ve-
 rò *pulvinari*, lamina plumbea reperta cui hoc
 incisum Epitaphium.

Anno Dominicæ.

INCarnationis millesimo LVII. secundo Idus:
 I Aprilis RICHEZA Regina ab ANNONE se-
 cunda Sedis huius venerabili Archiepiscopo, atque

I 2.

præsentis.

præsentis *Ecclesie Fundatore*, cum ingenti totius *Cleri & Populi* frequentia honorificè sepulta est; & per ipsum inducta Pontificem duobus ornatissimis prædijs sibi precario oblati Nono Kalendas Aprilis obiit.

Coniugalis castimonix speculum & 64. Sanctorum Nepotum ex Filio CASIMIRO Rege Polonia, jmmo totius EUROPE nobilissimarum Familiarum MATER, Divorum Nomina vno obtutu Index Illustres familias Genealogicum schema docebit, quod Anno Christi M. D. C. II. Extemporalium Centuria carminum genere & genio Perillustri Dominus FERDINANDUS à FURSTENBERG Cathedralium Ecclesiarum Hildesheimensis & Padibornensis Canonicus nunc suavissimâ Numinis providentiâ 45. omnium voto applausuque Episcopus & Princeps Padibornensis felici venâ illustravit, quem Cali & B. Richezæ Favor Patriæ & bono Imperij, multos in annos sospitem servare dignetur.

INDEX

ALPHABETICVS

Sexaginta tres Sanguinis Divos B. RI-
CHEZÆ Palatinæ Rheni ac Poloniae Regi-
næ, seorsim exhibens, quos & Lector
Ordine suo in Schemate Genea-
logico positos reperiet.

- S**anctus Adelbertus Comes Vitodurandus.
 Sancta Adelheidis Imperatrix.
 Beatus Adolphus Schavvenburgicus.
 Sancta Agnes Imperatrix.
 Beatus Alphonfus I. Rex Lusitaniæ.
 Beatus Ansegilus Maior domus Franciæ.
 Beatus Amadæus Sabaudus.
 Beatus Arnoldus Mart. Comes Holandiæ.
 Sanctus Arnolphus Dux & episcopus Metensis.
 Sancta Beatrix Arestina Regina Hungariæ.
 Beata Begga Ducissa.
 Beatus Bernardus Comes Lippenfis Episcopus.
 Beata Bertha Cliveasis.
 Sanctus Canutus Rex Obotritorum, & Dux Sclesvæ.
 Sanctus Canutus Rex Daniæ.
 Sanctus Carolus Magnus Imperator.
 Beatus Casimirus Poloniae Rex.
 Beata Christina Regina Sueciæ.
 Sanctus Clodulphus.
 Sancta Clotildis Regina Francorum.
 Beatus David Anglus.
 Beata Doda Ducissa.
 Sanctus Eadmundus Rex Angliæ.
 Sancta Elisabeth Regina Hungariæ.
 Beata Editha Imperatrix.

Sancta Elifabeth Regina Lusitaniae,
 Sanctus Ericus Rex Sueciae,
 Beatus Everhardus Clivenfis
 Sanctus Everhardus Comes Cifoniensis.
 Beatus Ezzo siue Erenfridus Comes Palatinus.
 Beata Gerberga Geldriae Dynasta Vxor.
 Sanctus Guilielmus Aquitaniae Dux,
 Sanctus Guilielmus Comes montis Pessulani,
 Sancta Hildegardis Regina Francorum,
 Sancta Hedviges Ducissa,
 Beatus Humbertus Sabaudiae Comes,
 Sancta Hildegradis Regina Francorum,
 Sanctus Haraldus Rex Norvegiae,
 Beata Ida siue Iduberga Ducissa,
 Beata Ida Sueviae Ducissa,
 Sancta Itha Lotharingica Com: Bolon.
 Sancta Iordana Imperatrix Byzantina.
 Sanctus Leopoldus Marchio Austriae.
 Beatus Lotharius I Caesar.
 Sancta Ludimilla Ducissa Bohemiae,
 Sanctus Ludovicus Galliae Rex.
 Beatus Ludovicus Landtgravius Thuringiae.
 Sanctus Luthardus Comes Cliviae.
 Sancta Margarita Regina Scotiae.
 Beata Margarita Palatina.
 Sancta Mechtildis Imperatrix.
 Beata Mechtildis Othonis II. Filia Vxor Ezzonis.
 Sanctus Megengosus Gelriae Praefectus.
 Sanctus Olaus Norvuegiae Rex.
 Beatus Pelagius Rex Austuriae & legionis;
 Beatus Pipinus Dux & Maior Domus,
 Sancta Ragnildis Sueciae Regina.
 Beatus Rudolphus Rex Burgundiae
 Beatus Theodoricus Lotharingus,
 Beata Theophania Imperatrix.
 Beata Teresa Lusitana.
 Beatus Theobaldus Comes Companiae
 Beatus Witikindus Rex Saxonum,

SCHEMA

SCHEMA GENEALOGICVM Exhibens per seriem propagationis
Cæsares, Reges, & Proceres Evropæ, Progredientes ex Sangu-
ine B: Richezæ Reginae Poloniæ Comitiss Palatinæ Rheni,

1 Hermannus Comes Palat: Rheni & nemoris. Vxor Hedvvigis Co-
mes Palat: AVI. Otto II Imperator. Vxor. B. Theophania Imperatrix

— P A R E N T E S. —

2 B: Ezzo Comes Palatinus Rheni & nemoris.
Vxor.

B: Mathildis Comes Palatina.

3. B: RICHEZA Regina Poloniæ
Vxor.

Miceslai Regis Poloniæ

4. Casimirus Rex Poloniæ Vxor. Maria seu Dobrognewa
Filia Woldomiri Regis Russorum soror Ioroslai Princ:

5. Vladislaus I, Rex Poloniæ Vxor. Iudith Filia Vratisalivi
Bohemi-

6. Boleslaus Crivvoustus Princeps Poloniæ Adelheidis Filia Hen-
Vxor. rici IV Imperatoris.

7. Casimirus Dux Massoviæ Vxor. Helena Belfensium Princeps.

8. Conradus Dux Massoviæ Vxor. Altera, Agatha Filia Belæ
4. Regis Hungariæ

9. Zimovitus Dux Massoviæ Vxor. Gertrudis Filia Henrici
maioris Poloniæ Principis

10. Boleslaus Dux Plocensis Vxor. Præzislava Lithuana
Filia Trædemi Ducis.

11. Zimovitus Massoviæ Dux

12. Zimovitus Massovius Vxor. N. Filia Nicolai Ducis
Opavien,

13. Zimovitus Dux Plocensis in Massovia Alexandra Lithuana
Vxor. Soror Iagellonis Regis.

14. Zimburgis Dux Massovijæ Vxor. Ernesti Ferrei Archiducis
Austriæ, 18. Ca-

15. Catharina Vxor Caroli Baden^{is} Marchionis.

Fridericus III.

16. Christophorus Badensis Marchio Vxor.

Maximilianus I. Imperator

Philippus Primus Hispaniaru

Otilia Comitissa Cattimeliboci

Ifabella

Ferdi-

17. Bernardus Marchio Badensis.

Ernestus Marchio Badensis.

Philippus Marchio Badensis,

Eleon: Vx. Carolus Guil: Mar. striz V. Gonzaga Bauara.

Christophor^{us} Marchio Badensis.

Anna Vxor Comitiss Zollerani.

Vxor Elisabetha Palatina.

Christiana Vxor Ducis Lotharingie.

Vincencius Mantuanus.

Constantia Vxor Regis Poloniae Sigismundi. Magdalena Vxor Magai Ducis Herculie.

18

19

20

Eduardus Marchio Badensis.

Carolus Comes Zolleranus

Maria Iacobe Vxor Guilelmi Ducis Bavarie Ducis Ieranus.

Carolus Dux Lotharingie.

Ioannes Georgius Zolleranus. Itellius Fridericus Cardinalis. Ioannes Zolleranus. Maria Cleophe nupta Archd^{uca} rano Duci. Maria Iacobe Vxor Henrici Truchsessij.

Wilhelmus Marchio Badensis.

Im-

Imperator Rom.: Vx: Leo: Filia Ferdinandi Cathol: Regis Hispa:
Vxor. Maria Burgundiæ & Belgij heres.

Rex Burg: & Braban: Dux. Vx: Ioann: Filia Eman: Regis Portu:
nandus Primus Imperator, Carolus Quintus Imperator.

Archidux Au- Anna Archidux Margarita Vx: Philippus II. Rex
xor Maria. Vxor. Alberti. Petri Luisij Hispaniarum.

Ferdinandus II. Cesar.
Vxor. Maria Anna,
Bavariæ Duissa.

Vtriusque Ba-
uariae Ducis
cuius Parentes
Guilielmus fe-
nior Dux Ba-
uariae & Maria
Iacobe Filia
Philippi Mar-
chionis Baden-
sis.

Ducis Par-
mensis.
Alexander II. Dux Par-
mensis Vxor Maria, Filia,
Eduardi Portugalliae Regis.

Philippus III. Rex Hispaniarum.
Catharina Vxor. Emmanuelis
Ducis Sabaudiae.

Ferdinandus Dux Bauariae,
Vxor Maria Comes de Wartenberg.
Guilielmus Dux Bauariae
Vxor. Renata Lotharin-
gica Filia Francisci
Ducis.

K

Philippus

Ferdinandus Elector
Colon, }
Albertus Dux Bauariz } Henricus Max. Elect.
Colon. }
Maximilianus Elector }
Bauaria } Ferd. Maria Elect.
Bauaria. }
Domus Bauara Electoralis.

F
Magdalena Vx. Wolf }
Gangi Wilhelmi Pal. }
Neoburgi. }
Philippus Wilhel. }
Palat. Neoburgi: Vx: }
1a. Anna Catharina }
Constantia Princeps }
Polonia: sine prole }
2a. Elisabeth: Amel. }
Landgr. Hassia. }
Eleonora Magd: Theresia }
Ioannes Wilh: Ioseph Ignat: }
Wolf: Georg: Frid: Franciscus }
Ludouicus Antonius. }
Carolus Philippus. }
Alexander Sigismundus. }
Domus Bauara Palatina

F
Ferdinandus III. Cesar. }
Leopoldus Wilhelmus. }
Ferdinandus IV. }
Rex Rom. }
Leopoldus I. Cesar }
Francisca Anna. }
Philippus Augusti. }
Augusta Domus Austriae.

G
Ladislus & Casimir: }
Reges Poloniae }
Carolus & Anna Cath. }
Constantia. }
Regia Polonica Progenies.

H
Ferdinandus & Matthias Duces Hetruriae }
Magni Ducis Hetruriae }

A Philippus IV. Rex Hispaniarum. } Reges, Hispaniarum

Anna Maria Vxor Ludouici XIII. } Ludouicus XIV } Reges Franciæ
Régis Galliæ. Rex Franciæ,

Victor Amadeus. Phil. } } Ducēs Sabaudia
Thomas.

B Catharina Vx: Caroli } Franciscus & } Marchiones Mantuæ
Ninerfis. Ludouicus Mantuani.

Isabella Vx: Alphonsi } Franciscus Dux } Principes Mutinæ
Ducis Mutinæ. Mutinæ

C Rerutius Dux } } Principes Parmenses
Odoardus Cardinalis

D Ferdinandus Comes a Wartenberg. } } Comites in Wartenberg
Franc: Wilhel: S R E. } } & Domini in Wald,
Cardinalis Episc. Ocnab. Ratif p Mind & Verdenfis }
Maximilia: Soc: IESV. }
Ferdinandus Laurentius. }
Ernestus Benno Com: } Ioannes Ferd }
de Wartenberg } & Albertus }
 } Ernestus Com: }
 } de Wartenberg. }
 } berg. }

I Margareta: } Nicolea
 } Claudia
 } Domus Lotharingica
 Henricus.

K Franciscus: } Carolus
 } Franciscus
 } Nicolaus

 Itelius
 Fridericus } Principes Zollerani,

L Anna Vxor } Elisabetha
 Egonis à } Vx: Ferdin.
 Furfteberg } Com: de
 & Heiligen } Reckun,
 berg. }
 } Franc: Gobertus Com: de Reckum.
 } Ferdinandus Fridericus Ego.
 } Ludouicus Ego.
 } Franciscus Ego Episc. Argent:
 } Wilhel: Ego Episc. Metensis.
 } Ernestus Ego.
 } Maria Francisca Serenissimi
 } Wolffg: Wilh: Com: Pal: Vidua.
 } Anna Maria Vx. D: Com: in Levenstein
 } Com: Furftebergici.

M N. Vxor Ioannis Franc: } Comites de Trautson.

N Carolus Eugenius Dux } Duces Arenbergici & Ar-
 Arschottanus } schottani.

O Ioannes Episcopus Con- } Comites Truchfessij.
 stantiensis & Fratres eius } (densum:
 Ferdinandus & Maximi- } Domus Marchionum Ba-
 lianus Marchion: Badenses } Si apud

Si apud Hypercriticos & oculatissimos (ut se credunt) Argos hæc typis exscripta Genealogia alicui minus probabitur, id ob Auctorum ipsorum Genealogicorum discrepantes opiniones profluere sibi persuadeat uelim; accedit antiquorum incuria temporum, & bellorum iniuria, quâ multa maiorum documenta perire, ex quibus candida veritas erui potuisset. Atque hæc eo à me allata sunt, ut siquid erratum sit, id Antiquitati, vel mihi condonetur. Dedi ego (studio omnique affectu seposito) quod uero similius esse duxi, & quod diu ante me censuere: *Aubertus Miræus Cathedralis Antuerpiæ*, Dominus *Christophorus Bœrgens S. Saluatoris Prælati*, R P *Ioannes Gans Soc: IESV Theologus*, *Ioannes Iacobus Chifletius* eques & Archiater Regius, plurèsq; non infimi nominis Genealogici scriptores. Ingenuè tamen profiteor nonnullas potuisse esse stirpes breuiiores; sed quo pluribus proceribus ad suæ gentis taleolas & surculos inferendum commodaretur, rumpos sæpe connectendo per variantes familiarum traduces esse circumductos; neque tamen mens fuit tenebrarum aliquid, aut noctis illo genere Commentationis, Genealogijs affundere, sed in re aliàs implexâ ac dubiâ eruditæ aliorum correctioni libens stare quod molestum non accidet, si ueri amore pro ingenio quisque suo addat vel demat, facemque tantis in tenebris orbi accendat; mihi sufficiet ostendisse modernos Europæ Proceres, generis sui nativam vim ab ipsa Richeza & alijs *Sexaginta quatuor Diuis Maioribus* hausisse. Utinam *Celites isti Seris Nepotibus*, & mihi, qui ipsi laboro, faueant.

XXVI.

Werthinæ in *Insula Rura Transrhenani flurij SS. Ludgeri Monasteriensis & Hildegemi Halberstadiensis Episcoporum Fratrum Germanorum*, qui *Saxonia, Westphalia, Bergia, Frisia* Idololatriâ fugatâ *Christianam lucem* intulere uterque fecundis pro religione sudoribus inclytus ita prospere laborauit, ut nobilissimarum istarum gentium *Christianorum primi Parentes*, & glorioso planè *Cognomento Saxonia Apostoli* audiant.

XXXI.

Claudat *Martium Martis olim cliens* uenabilis *LVDovicvs* Illustrissimis ortus Natalibus *Comitum, de Ahrr seu Aquilinarum* in primis Pius ac metuens DEI, qui opulentam hereditatem contempsit, pauperum, & calamitosorum perfugium. *Eius spectata*

virtus morumque integritas, mirè Heisterbaci eluxit, quando frugalitate vitæ, verâ patientia, religiosâ asperitate, & per insignem sui mundique contemptum, ad virtutis Fastigium ita enisus est, ut totus virtus, totus demissio haberetur. O pulchram sanè & familiarem Sanctis artem, per humilia alta petere! Sic Comitem ipse in terris abiciens, in Cælo Regem induit. Ex M. SS. Heister.

APRILIS.

Die I.

Kalendis huius terras deseruit THEODORVS à Lurecke, naturæ gratiæque opibus planè insignis; qui Canonicatu Bonnenfi relicto, totâ mente Heisterbaci humilem Cisterciensium vitam regulamque amplexus est. Tentationibus pulsatus, age anime, aiebat; sanctè pugnemus vt dulcissimo IESV Cordi vel sic iucunditatem, quam possumus, pariamus; dignus est IESVS, pro quo aspera omnia perferamus. Rarâ cibi parsimoniâ ad decrepitam usque ætatem usus: Documento mortalibus relicto, frugalitate vitæque Religiosæ asperitate non minui annos, sed augeri. Iamque *Cæli delicijs sine fastidio satur sibi DEOQUE* porro victurus. *Ex eius loci Necrologio.*

II.

IN *Frauenkirchen* apud *Riparicos*, B. GENOVEVÆ Comitis *Palatine*, quæ ex voto DEIPARÆ emisso